

WET NATUURBESCHERMING en NATUURINCLUSIEF BOUWEN

De bescherming van alle inheemse vogels en andere beschermde dier- en plantensoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming.

Algemene zorgplicht

De Wet natuurbescherming bevat een **algemene zorgplicht** (artikel 1.11). Die vereist dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorgplicht houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:

- dergelijke handelingen achterwege te laten, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden verlangd, de noodzakelijke maatregelen te treffen om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Deze zorgplicht is niet strafrechtelijk handhaafbaar, maar wel bestuursrechtelijk (o.a. via toepassing van bestuursdwang door het bevoegde bestuursorgaan).

Verbodsbepalingen

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. Deze verboden gelden in heel Nederland, inclusief de stad. De wet verbiedt:

- het opzettelijk doden of vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1);
- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2);
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels (artikel 3.1 lid 3);
- het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4);
- het bezit, het vervoer en de handel in de vogels, dood of levend, dan wel delen of producten daarvan (artikel 3.2). Dit verbod geldt niet voor vogels die aantoonbaar overeenkomstig de wet zijn gedood, gevangen of verkregen.

Overtreding van deze verboden is een economisch delict en kan leiden tot strafrechtelijke vervolging. De verboden worden ook bestuursrechtelijk gehandhaafd.

Ontheffingen en vrijstellingen

Uitzonderingen op de verboden zijn onder strikte voorwaarden mogelijk. Daarvoor is een ontheffing nodig van gedeputeerde staten van de betreffende provincie en in sommige gevallen van het Ministerie van Economische Zaken (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Er bestaan daarnaast verschillende vrijstellingsregelingen, o.a. voor werkzaamheden die aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig door het Ministerie goedgekeurde gedragscodes.

Rode Lijst

Rode Lijsten bevatten soorten die bedreigd worden of kwetsbaar zijn. Rode Lijsten hebben geen juridische status, maar hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. De huidige Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels is in 2017 vastgesteld door het Ministerie van Economische Zaken. Op deze Rode Lijst staan 87 Nederlandse broedvogels. Voor deze soorten geldt een hogere prioriteit bij het nemen van actieve beschermingsmaatregelen, bijvoorbeeld door hun leefgebieden te verbeteren. De Wet natuurbescherming vereist van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten die op de Rode Lijst staan (artikel 1.12).

Wat betekent dit voor Uw bouw-, verbouw- of renovatieplannen?

Bij het aanvragen van uw vergunning bepaalt de gemeente of nader onderzoek nodig is naar het voorkomen van beschermde soorten. Indien deze aanwezig blijken kunnen in de vergunning voorschriften opgenomen worden ter bescherming, de zogenaamde mitigerende maatregelen. Bijvoorbeeld een verbod om tijdens het broedseizoen werkzaamheden uit te voeren of te verlangen dat er (nieuwe) nestgelegenheid wordt aangebracht. Het natuurinclusief bouwen.

Maar ook al worden geen maatregelen vereist, dan staat u niets in de weg tóch nestgelegenheden in uw plannen op te nemen!

De Wet Natuurbescherming, en woningbouw coöperaties en institutionele beleggers.

Zij realiseren vaak grootschalige nieuwbouwprojecten of renovaties. IVN Asten-Someren overlegt met hen om in hun plannen rekening te houden met het natuurinclusief bouwen en het realiseren van vereiste en eventueel aanvullende maatregelen.

Bij projecten met het NOM-keur (renovatieprojecten in het kader van "Nul Op de Meter") mogen zij bij het uitvoeren van isolerende maatregelen nestgelegenheden verwijderen mits er mitigerende maatregelen worden genomen. Voor meer informatie en de gedragscode zie <http://stroomversnelling.nl/wp-content/uploads/2018/03/Gedragscode-natuurinclusief-renoveren-V8-.pdf>